

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlőr sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

és
kiadóhivatal:

CIRNER és LINGNER
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések ber-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési felhívás.

Midőn a „Közérdek“-et politikai lappá alakítottuk át, azt reméltük, hogy a hazai általános politikai közélet eleven fejlődést és haladást teremtő munkájából vehetjük ki első sorban a minket megillető részt. Alig kezdtünk azonban e nehéz, de lelkesítő feladathoz, azonnal észre kellett vennünk, hogy nekünk nemcsak munkálni, hanem ennél még fokozottabb erővel védeni is kell magunkat oly politikai és nemzetiségi irányelvek ellen, melyek — szerintünk — károsak, sőt veszedelmesek is lehetnek magyar állami és hazafias társadalmi szempontból.

Az olvasó közönség a lefolyt félév alatt elegendő bizonyosságot szerezhett arról, hogy mily munkaerőkkel és mily szellemben igyekeztünk teljesíteni felvállalt nehéz kötelességeinket. Így fogjuk jövőre is folytatni, sohase tévesztve szem elől a legtöbb czélt: békés uton megnyerni a széthúzó elemeket a magyar állami eszmének.

E küzdelmünkben erőt a szabadság és igazság eszménye, bátoritást olvasó közönségünk hazafias támogatása nyújt.

Megújítjuk tehát lapunk előfizetési felhívását, kérve olvasóinkat, hogy a „Közérdek“-et támogatni és terjeszteni szíveskedjenek s e végből az új félévben előfizetéseiket lapunk kiadóhivatalához mielőbb küldjék be.

A „Közérdek“ szerkesztősége.

Előfizetési árak:

Egész évre	6 frt — kr.
Félévre	3 „ — „
Negyedévre	1 „ 50 „

A „Közérdek“ kiadóhivatala.

Az ellenzék helyzete.

Budapest, július 3.

Ha a sikerekben, tehetségekben, belátásban és politikai jellemekben egyaránt gazdag szabadelvűpárt nem állana sziklaerős elvi alapon, ha belsőleg nem lenne olyan egységes, amilyen, ha nyugodtan nem támaszkodhatnék országszerte a választó közönség tulnyomó nagy részének rendületlen bizalmára, hanem a helyett csupán afféle máról holnapra elégedő, kormányfentartó közeg volna: akkor is bajosan lenne oka

az aggodalomra egy olyan ellenzék miatt, amilyen a mostani.

A mi ellenzéki pártjaink egyenkint ziláltak, fűszálakhoz vagy veszedelmes, kétélű fegyverek után kapkodók, összességükben egy reményvesztett, vakmerő tábor, melynek sok az apró vezére, de egészben annyira fejletlen, hogy a kellő pillanatban szokása szerint csak guerilla-harcokra lesz alkalmas. Szídják, üldözik egymást. Nincs többé az a két árnyalat, vagy csoport, amely összetartana.

Nézzük — csak úgy nagyjából —, miket miveltek csupán az utolsó napokban. Kossuth Ferenc néhány elvbarátjával betér Szatmár-Némethibe, az Ugron Gábor kerületébe, és elszavalja az összegyűlt népnek a nagy apa kis fiának egy pár vezérezékkét (az „Egyetértés“-ből). „Ez már a második eset, — írja másnap a ma még Ugronhoz szító „Magyarország“ — hogy Kossuthék a függetlenségi és 48-as párt másik részének kerületébe elmennek, hogy ott maguk mellett propagandát csináljanak. Ez az eljárás az anyapártban meglehetősen rossz vért szült

TÁRCZA.

A háromszéki síkon.

(1896. május 1.)

Kikelet, kikelet, bontsd ki csodaszárnyad,
Múljanak el gyorsan lelkenről az árnyak;
Verőfényes égre szálljon a dal újra,
Meghervadt orcámat hajnali szél fújja.

Itt állok a rónán, teleki határon,
Szárnyra kelő lelkem száll a napsugáron;
Szálló napsugáron oda röppen vágyva
Az Isten kertjére: millió virágra.

Míntha itt felejtett tündérpalást volna,
Káprázatos színben pompázik a róna,
S ajkamon csodálat halk sohaja támad
Büvös muzsikáján szálló pacsirtának.

Egy-két százados szil áll amott kevélyen;
Ezüstszalag csillan alattuk a mélyben,
Ott rohan a folyó tágas medret ásva,
Mint az ifjúságnak széles csapongása.

S mint egy óriás szív verése, szilajon
Zakatot távolban a depsi malom.
Érezze a vándor, aki erre téved,
Hogy ezen a képen mint lüktet az élet!

Elnézem a tájat. Álmot űző lelkem
Tova ring a szellőn áhitattal telten,

Vissza se tér talán, mind tovább lebegve
Rászáll csöndesen a távoli hegyekre.

Ott a messzeségben vén havasnak orma
Idén szovárgó, bús pillantást szórva;
Mogorva redőin megszürcült fejének
Pihennek a régen meghalt ezer évek.

És hogy hangot adjon nehéz bánatának,
Fölötte hirtelen tompa moraj támad;
Aztán belevonja magát sűrű ködbe,
S sebes zivatarban megered a könnye.

Oh, ifjúság! míntha a te képed volna
Ez a szép, virágos, e ragyogó róna:
Mís is úgy nézünk rád hanyatló idővel,
Mint ott az a vén szirt, behavazott fővel!...

Szabó Jenő.

A császárné ellenfele.

A francziák csak egy császárt ismernek:
I. Napoleont, császárnéjuk is csak egy volt:
Eugenia, III. Napoleon felesége. I. Napole-
onnak bőven megvannak a maga historio-
graphjai; beláthatatlan, amit róla összeirtak és
még mindig megmérhetetlennek látszik, a
mit nem mondtak el róla, annyira sphinx-
szerű ez a XIX-ik századba csöppent kondot-
tiere; a császárnéről eddig csak pletykákat
hallhattunk. Az első komoly könyv, mely a
császárnéval bővebben foglalkozik, most je-

lent meg: dus de Persignynek a vissza-
emlékezései.

Elt III. Napoleon udvarában egy ember,
aki nagyobb bonapartista volt, mint maga
Bonaparte Lajos, császáribb érzelmű, mint
maga a császár: Fialin de Persigny, aki-
nek a buzgalom vesztét okozta és akinek
kegyvesztése nem lepott meg senkit, mikor
megtudták, hogy elég esztelen volt emlék-
iratot nyújtani be a császárhoz, melyben
arra akarta reabeszélni, vonja meg a csá-
szárnétól azt a jogot, hogy jelen lehet a
minisztertanács ülésein. Mikor emlékiratai-
ban erről megemlékszik, államférfiunál ért-
hetetlen naivsággal azt jegyzi meg, hogy az
emlékirat megszerkesztésében kiméletes és
óvatos volt. Hogy mennyire járt el kiméle-
tesen és mennyire volt óvatos, arról fogal-
mat szerezhettünk, ha elolvassuk azokat a
bevezető sorokat, melyeket ehhez a nevezet-
es okirathoz mellékel. „Régóta — írja —
fájdalommal látom, micsoda helyzetbe jutott
a császárság, hogy következik egymásra a
sok kudarc külügyi politikánkban és a bel-
ügyi kormányzatban. Meg akartam magya-
rázni magamnak, mi idézte elő lengyelor-
szági, dániai, mexikói és németországi ba-
jainkat, mi okozta, hogy kudarcot vallottunk
a párisi választásokban, helyzetünk meg-
gyöngült az országban? Kutatva minden
hibának az okát, reá jöttem, hogy mindig

és ott azt az elhatározást érlelte meg, hogy ezentúlők sem fognak tartózkodni attól, hogy a másik pártárnyalat kerületeibe elmenjenek és ott a pártszervezést részükéről is teljesen önállóan eszközöljék." Ime, ilyen a függetlenségi testvérek „elvben való teljes egyetértése”...

Ugronék — hogy más példával szolgáljunk — a magyarság esküdt ellenségeivel szövetkeznek. Ugronkaczkódása a nemzetiségekkel régóta ismeretes. Ebbeli hazafias tevékenységének legújabb fázisa az, hogy a rhabonban utóda — mint a „Zasztava” írja — Ujvidékre készül, hogy ott is pártját szervezze s kifejtsé programját, mely alkalommal körülményesen fog a nemzetiségi kérdésről is nyilatkozni, miután immár arra a meggyőződésre jutott, hogy Magyarországon minden pártnak a nemzetiségekkel meg kell állapodnia a jövőre való tekintettel. Ugron elhatározta a nemzetiségekkel nyíltan eljárni, hogy „a kormányt megbuktassa”. Kész tehát az Ugron paktuma a nemzetiségi irredentával...

Nézzük a néppártot, melynek „határozott fellépéséről” és „erős szervezetről” annyi impozáns dolgot tudnak mesélni az ellenzéki lapok. Mostonban határozottan kudarcot vallott, anélkül, hogy abba akár a hatóság, akár a szabadelpvüpart befolyt volna. A félegyháza-i fiaszkó óta egyre meggyűlik a baja Polónyi és Holló követőivel, akik — jóllehet „anyapártiak” — Ugrontól egészen elütő (azaz ütő) taktikát követnek a néppárttal szemben.

Sőt magának a pártnak „belső egysége” is felette gyanús. Zelenyák páter a 67-es alapnak kel védelmére és (általános derűtségre) Deák Ferencz letéteményesének vallja Zichy Nándorékat. Ezalatt meg Hortoványi és társai a „Magyar Állam”-ban saját szakállukra üznek kuruczpoltikát. Esterházy Miklós Móríc gróf — elég enyhén ugyan, de mégis — visszautasítja azt a vádat, hogy a néppárt a nemzetiségekkel konspirál, s ugyanakkor nap nap mellett halljuk és olvassuk, hogy itt is, ott is, ez meg az a néppárti korifeus minden áron kedvében igyekszik járni a magyarfaló propagandának...

Hát a nemzeti párt? Ez mint „élő tiltakozás” akar — tönkre menni. „Ha csak három emberünk is fennmarad”, írta nemrég a pártnak egy oszlopos tagja, „mi azért nem mondunk le aspirációinkról. És ha teljesen meg is szűnünk létezni mint párt, mi azért mégis fennállunk — a társadalomban.” Ime, elkezdtek ásní saját sírjukat, jóval a választások előtt.

Egészben véve azt látjuk, hogy minden ellenzéki párt fél és retteg a választásoktól, de egyik sem bizik se másban, se önmagában. Hanem azért mind egyiknek fáj a Bánffy-kormány feje.

Legyenek nyugodtak: a jövő választásokat Bánffy fogja vezetni. És győzelemre fogja vezetni az egyedüli életképes, ezeltudatos, alkotásra termett pártot: a szabadelvűt.

Nikita Belgrádban.

Budapest, június 30.

A „Pester Correspondenz” Belgrádból, június 29-ik kelettel igen figyelemreméltó tudósítást kapott a szerb fővárosban uralkodó helyzetről:

„Amit rövid idővel ezelőtt még lehetetlennek tartottak, tényné vált. Obrenovic Sándor király átöleli Nikita montenegrói fejedelmet, a trónkövetelő Karagyorgyevics apósát, azét a Karagyorgyevicsét, kivel a szerb királyi család ellenségei titokban paktáltak, nyilvánosan fenyegetődtek. Nem oly rég volt, hogy Szerbia déli vidékein fegyveres erővel kellett szétkergetni a trónkövetelő Karagyorgyevics híveit és kiáltványának terjesztőit s megtöltötték velök valamennyi kerület tömlőzeit. Alig intézték el a felségsértési pereket és a perverzus irány képviselői már is egymás karjában pihennek s közösen almodnak egy szép álmot a lendő Nagy-Szerbiáról, Bosznia és Hercegovina költségére.

Mindenesetre nagyon szép Nikita fejedelemtől, hogy Sándor királyra mondott felköszöntőjében határozottan hangsúlyozta, hogy Szerbia és Montenegro semmi esetre sem ahitozik idegen birtok után; de ez a nyilatkozat csak ugyanazt látszik hangsúlyozni, amit az ultraradikális párttól már rég tudunk: hogy savanyu a szőlő, hogy mégis csak nagyon veszedelmes kaland lenne Ausztria-Magyarország ellen egy vakmerő boszniai vállalatba bocsátkozni. Aggasztónak a fogadtatás ünnepeiben csak az az egy dolog látszik, hogy a radikális pártnak sikerült Nikitát a radikális urak izlésének megfelelően beszéltetni a szerb néphez és ezzel az eljárással azokat az elemeket erősíteni és szaporítani, melyek az Obrenovic házzal ellenséges lábon állnak. Sándor király barátjai az egész eljárást aggasztónak találják és megfontolatlanak és általán abban a nézetben vannak, hogy itt ismét nagy csorba esett az uralkodó-

egy és ugyanaz áll előtérbe: a császárné befolyása.”

Most már gondolhatjuk, milyen kimeletes és óvatos hang uralkodott az emlékiratban. Persigny 1867. november 11-én küldte el a császárnak, abban a reményben, hogy a császárné semmit sem fog róla megtudni. Ámde a balszerencse úgy akarta, hogy az emlékirat előbb jusson a császárné kezébe, mint mielőtt a császár olvasta. III. Napoleon e napon ugyanis betegen feküdt ágyában és kívánságára a császárné olvasta fel neki az asztalára gyült iratokat. Képzeltető, milyen hatással volt az uralomvágyó asszonyra ez az olvasmány. Persigny azt vitatta benne, hogy a császárné mennyire népszerűtlen, hogy az ország azokat az érzelmeket véli benne föltalálni, amelyek gyűlöletessé tették a Bourbonokat, haragusznak reá Ausztriával szemben elkövetett ügyetlenségeiért, fényűzéséért, elvhajhászatáért; kifejti, milyen zavarban vannak a miniszterek, mikor a tanácsban a császár és a császárné ninesenek egy véleményen — elég volna, ha csak a titkos tanácsban volna szavazata. Az emlékirat vége pedig — finis coronat opus — így hangzik: „Mindezek után lehetetlen be nem látni, hogy az uralkodó feleségének a minisztertanácsban való jelenléte veszélyes az államra.”

Persigny válasz gyanánt két levelet kapott.

Egyiket a császárné írta, a másikat a császár. Hogy mi volt bennök, azt el lehet gondolni, miután a császár nem áldozta föl feleségét és azt akarta, hogy tovább is jelen legyen a minisztertanács ülésein. Ekkor Persigny, aki bizony korántsem volt oly ügyes udvaronc, mint egykor hitték, a császárnéhoz fordult egy levéllel. Nem tudta tisztán, hogy mi történt és levelében a maga álláspontja számára igyekezett hódítani a császárnét. „Ha felséged arra a nemes elhatározásra jut, — írja — hogy visszavonul az ügyek hivatalos vezetésétől, véget vet egy olyan helyzetnek, mely veszélyes felségedre, veszélyes a császárra és veszélyes a fiára.” Eugeniának angyalnak kellett volna lennie, hogy ne érezze magát megsértve. Nem volt angyal és Persignynek módjában állt több ízben meggyőződni erről.

Nagy ügyetlenség volt, amit Persigny csinált, — bizonyos; de nem lehet elvitatni, hogy van ebben a tettben valami nagyszerű is. Oly hódolatból eredt, amely nem tud fontolgatni és meggondolás nélkül teszi ki magát a veszélyeknek; akár volt igaza, akár nem, az kétségtelen, hogy mikor Persigny ezt az emlékiratot szerkesztette, nem gondolt magára, csak hazájának és uralkodójának — benső barátjának — az érdekeit tartotta szem előtt. Ámde ez az ut a kegyvesztéshez vezetett és a kegyvesztés nem is

késlett soká. Rövid idő múlva Persigny helyzete tarthatatlanná vált az udvarnál — a császárnak meg volt az a rossz természete, hogy egyik barátját el szokta felejteni a másik kedvéért — és a hercegnek el kellett vonulnia chamarandei birtokára, hol bőven elmélkedhetett a dolgok és az emberek állhatatlanságáról.

A császár odáig jutott vele, hogy — noha emlékezetében volt, milyen nagy szolgálatokat tett neki Persigny rettenhetetlen bátorsága és törhetetlen hűsége Strassburgban, Boulogneban és Párisban — rossz szemmel nézte, ha felszólalt a minisztertanácsban. Mint a cselekvés emberét, nagyra becsülte, de a merész csínyek ideje elmúlt és Napoleon csöndesebb érzésű, higgadtabb tanácsadókat akart. Ugy találta, hogy Persigny tulajdonba viszi czímerének jelmondatát: „Rendelkezésre állok”, és amikor csak lehetett, nyugalomra intette. Egy ízben a következő sorokat írta neki: „Ha az ember olyan hivatalos állást foglal el, mint ön, át kell hatva lennie attól az igazságtól, hogy nem áll jogában egyéni meggyőződéséért kardoskodnia, legyenek bár ezek még oly jók és még oly hasznosak is.” Majd alább: „Önök semmit sem szabad tennie bele a győzelem nélkül.” Persigny emlékirataiban fölemlíti, hogy egy ízben a császár így szólt hozzá: „Ah Persigny, milyen szerencsétlen-

házon, melynek kiköszörüléséhez sok idő és fáradság fog kelleni.

A konzervativizmus a mostani kormány alatt folyton veszt térben és aggasztó a kérdés, hogy minő állapotban ér Szerbia annak a meredek lejtőnek lábához, melyre a szerb politika körül-belül két éve vaktában lépett.

Értesítés.

A n-eyedi Bethlen-főtanoda az 1896—97. iskolai évre a következő értesítést teszi közzé:

Év kezdete, tanulók felvétele.

Az 1896—97. iskolai év ünneplés megnyitása szeptember 3-án lesz.

A fölveendő tanulók elrendezése szept. négy első napján, a tanítás kezdete szept. 7-én.

A főlvetel céljából, az osztályukat sikerrel végzett, felsőbb osztályba lépő tanulók, Értesítőjüket otthon bemutatván és aláírattván, annak „Jelentés” és „Kérelem” rovatát kitöltik s augusztus 1-jére az Igazgató-sághoz beküldik. A „Kérelem” rovatba beírandó a díjmentesség, czípó, koszt és ágyhely kérés, valamint az is, hogy kinek a felügyelete alá (privátájára) kívánkoznak és a szülők a felügyelő jutalmazására, egész évre, mely összeget ajánlanak.

Hasonló módon s szintén augusztus 1-jéig folyamodnak főlvetelért a osztályismétlésre utasított visszajövendő tanulók is.

Az egy elégtelennel javító vizsgálatra utasított tanulók Értesítőjüket július 10-éig küldjék be; kérelmekben jegyezzék meg, hogy azon esetben, ha a javítás sikerül, vagy nem sikerül, kéri-e főlvetelüket az intézetbe és a bennlakásra, jövő évre.

Ugyanezt teszik a két elégtelennel javító vizsgálatra bocsátást kérő tanulók is, azzal a különbséggel, hogy Értesítőjükkel egyszerre, a méltóságos Igazgatótanácshoz Kolozsvárra címzett, fölszerelt kérelmet is kell küldeniök, amelyben kimutatják, hogy tanulási hátramaradásuk saját hibájukon kívül történt.

ség, hogy ön oly gyorsan felindul! — Igaz, felelt Persigny — nagy szerencsétlenség reám névbe, mert az egyik ok, egyik ürügy, hogy távol tart felséged magától; de még nagyobb szerencsétlenség, hogy ön nem jön indulatba. Mert ha nem tudná magát megakadályozni, hogy felháborodásában ki ne törjön, ha rosszat, igazságtalanságot, esel-szövényt lát környezetében, mindenki megtenné a kötelességét, míg most eszébe sem jut senkinek.

Szinte megmagyarázhatatlan, hogy azok a rettenetes események, melyeknek sulya alatt a császárság összeomlott, nem hozták egymás közelébe az egykori barátokat: a császárt és Persigny herceget. Az utóbbi elkövette azt a balfogást, hogy sértve érezvén magát a semmibe vételért, egy angolországi utazásában nagyon is hangosan nyilvánította nehezét és ezzel elszakította az utolsó köteléket is, ami a császárt hozzá űzte. Mikor érezte, hogy közeledik végső órája, megbánta hevességét és több levelet írt a császárnak, aki azonban nem válaszolt. Mikor azonban Napoleon arról értesült, hogy egykori barátja és leghivebb fegyvertársa betegen fekszik Nizzában, mégis elszánta magát és írt neki. A levél azonban huszon-négy órával később jött. Persigny az előtte való nap már meghalt.

A javító vizsgálatok, díjtalanul, augusztus hó 31-én tartatnak.

A gimnázium I. osztályába lépő, s a felsőbb osztályokba más intézetből jövő tanulók keresztelő levelet és az 1895—96. évről szóló iskolai bizonyítványt tartoznak hozni, s ha szükségesnek látszik, főlveteli vizsgálatot kell kiállaniök. Az I. osztályba kilencz éves kort be nem töltött tanulók semmi esetre sem, tizenkét évet meghaladottak pedig rendszerint nem vehetők fel.

Az ujan jövő tanulóknak is érdekükben áll augusztus 1-éig jelentkezniök; ha azonban hely marad számukra, szeptember 1—4. napjain, előleges jelentkezés nélkül is, főlvetetnek.

Az elemi iskola és a gimnázium növendékei az első felévi, a néptanító-képző növendékei az egész évi díjakat a beiratáskor, a második felévi díjakat a gimn. oszt. növendékei január 10-ig, az elemi iskoláéi február 10-ig kötelesek befizetni; ellenesetben kiléptetteknek tekintetnek.

Díjmentesség és segélyek.

A tandíjt (félévénként 8 frt) okadatolt kérelemre a tanárkar elengedheti, s a szegénysorsu, de jó előmenetelű és kifogástalan magaviseletű tanulókat másnemű (czípó koszt, stb.) segélyezésben is részesítheti.

Elégtelen osztályzat miatt ismétlő rossz, vagy kevésbé szabályszerű magaviseletű, tanuló a tanév alatt semmiféle kedvezményben és segélyben nem részesül.

Javitással haladó tanuló a tanév első felére eső összes díjakat megfizeti s az első évharmadban semmiféle segélyre és kedvezményre nem számíthat.

Azok, akik az első vagy második évharmad végén két vagy több tárgyból elégtelen osztályzatot kapnak, vagy rossz, v. kevésbé szabályszerű magaviseletű tanúsítottak, azon időponton kezdve ugyanazon elbírálás alá esnek, mint az ismétlők.

Ösztöndíjért való folyamodás.

Az általános ösztöndíjakra a tanárkar minden jó előmenetelű és magaviseletű tanuló folyamodóknak tekint.

A Bod Benedek, Cseh Zsigmond, Imre Lázár és neje Farkas Terézia, Kemény György br., Köllönte István, II. Kovács József, Márk István, Miske József, Szilágyi János, Szóke Zsuzsanna, 1868-ban végzett theologusok és Veres Bálintné alapítványait első sorban családjuk sarjadékai vagy rokoni élvezhetik.

A családi ösztöndíjakra folyamodók tartoznak folyamodásuk mellé hiteles családi kimutatást csatolni; e nélkül folyamodásuk nem vehető figyelembe.

Bennlakás.

Bennlakásra csakis 9 éves kort már beöltött tanulók vétetnek fel. Az ujan jötteknek orvosi bizonyítvánnyal kell igazolniök, hogy lappangó és ragályos betegségekkel nem zavarják meg az egészségügyet az intézetben.

Bennlakó tanulók fölszerelése: legalább 4 rendbeli fehérnemű (ing, lábravaló, zsebkendő), 1 párna, 1 éji takaró, 1 ágytakaró, 1 szalmazsák, 2 párnahéj, 4 fehér lepedő, törülköző kendők, alkalmas ruházat és láb-beli, melyeknek javításáról, valamint a fehérneműek mosatásáról s ágybeliek tisztaságáról a szülők időszakonként előre gondoskodni tartoznak.

A bennlakás egyéb feltételeit a „Rendszabályok és utasítások” szabják meg részletesen.

A szüreti, karácsonyi és husvétü szüneten csak különös igazgatói engedéllyel maradhatnak a bennlakáson olyanok, kiknek hazautazása rendkívüli nehézségekkel járna. Az itt maradottak az ezen időre kijelölt szobákba költöznek s mindenben az iskolai törvények alatt állanak.

A szünetidőn czípót vagy — esetleg — ennek megfelelő pénzsegélyt csak a teljesen vagyontalan árva kaphatnak.

A szülők vagy helyetteseik külön szüneti felügyelőről kötelesek gondoskodni a tanulók számára, ha évi rendes felügyelőjük nem marad itt.

Élelmezés.

Akik a bennlakók közül élelmezőkhöz kijárni akarnak, tartoznak előre bejelenteni a rektor-nak vagy megbízottjának a helyet és feltételeket. Vendéglőbe vagy bormérő helyiségbe járni kosztra semmi szín alatt meg nem engedtetik.

Legajánlatosabb a rektori felügyelet alatt álló társas együttétkezés a tanépületekkel majdnem szomszédos külön helyiségben. Itt évi nyolczvan forintért (melyből 24 forint előre a beiratáskor, a többi nyolcz forintos részlet pedig okt., nov., decz., jan., február, márcz. és apr. hónapok elsején pontosan fizetendő) igen jó élelmezésben részesülnek a tanulók. Ebéd háromféle; husleves, marhahus mártással és főzelék sült-felzettel, hozzá 250 gramm kenyér; vacsora egyféle: mindig sült 250 gramm kenyérral. Akik csak ebédre jelentkeznek, évi ötven forintot fizetnek, még pedig 15 frtot előre, a többit havi részletekben. Ezek is mindennap 500—500 gramm kenyeret kapnak. A tanári kar indokolt kérelemre a fizetendő díjak telét elengedheti.

Levelezés.

Ózd, 1896. június 29-én.

Szép és emlékezetes mulatságnak volt tanuja Ózd község június 28-án. A derék tanító és gazdatiszt kezdeményezésére megszületett a magasztos eszme, hogy ezen uton is igyekezzenek lehetővé tenni Ózd község és magyar népének a nyugadt és rettegés nélküli istentiszteletet. Nagy szükség van erre a községnek, mert nem tudhatja az ember, mikor omlik össze az anynyira megrongálódott épület. Hogy a mulatság fényesen sikerült, mondani is fölösleges; hogyne sikerült volna, mikor a nemes lelkű, minden szépért és jóért áldozatra kész főúr, ki a szegény nép sorsát mindig szíven hordja: gróf Bethlen Sándor ő méltósága, nagybecsű megjelenésével sokszorosan fokozta a jókedvet? Fogadja érte leghálásabb köszönetünket. Csak ilyen főurat adjon az Isten sokat a magyarnak! Eljöttek néhányan a nagyenyedi főiskola növendékei közül, hogy örömet szerezzenek a vidék kedves leányainak, s a sok nyájas leány, hogy mennyire föllekesítette őket, azt leírni nem tudom; ki volna képes? Legmélyebb köszönettel tartozunk özv. Radák Ádámné szül. gr. Lázár Olga ő méltóságának, kinek szívjóságát újabban is szerencsések voltunk érezni.

A templom javára rendezett mulatságon felülfizettek: Gr. Bethlen Sándor 15 frt, Zaizon József 2 frt, Csontos István 1 frt, Tolokán János 50 kr, Udvarhelyi János 50 kr, Schmelcz Vilmos 50 kr, Esztégár Domokos 50 kr, Esztégár János 1 frt, Nágai Miklós 1 frt, Benkő Benedek 3 frt, Kepri Tódor 1 frt, Adorján Lajos 1 frt, Zárog Bogdán 50 kr, Biró Sándor 1 frt, Füzési Gyula 50 kr, Laurentzi András 1 frt, Bartha Mózes 1 frt.

Vegyes hírek.

— **Mindazon tisztelt olvasóinkat, akik a következő évnegyedre még elő nem fizettek, tisztelettel kérjük előfizetésük mielőbbi megújítására, hogy lapunk szétküldése akadályt ne szenvedjen.**

— **Hymen.** Dr. Mátyás Mór földvári körorvos (Brassó megye) eljegyezte inakfalvi Grünfeld Hermaan leányt, Melaniet.

— **Gyűlés.** Az alsófehérmegyei orvogyógyászati egyesület ez idegi vándorgyűlését f. hó 5-én, vasárnap tartja Zalathnán. Ez alkalommal az enyedvidéki tagok — mint értesülünk — nagyobb részt családjaikkal már 4-én kocsi Zalathnára utaztak. A gyűlés tárgysorozatának főbb pontjai: Dr. Bocz József érdekesnek ígérkező felolvasása és dr. Fenyő Armin ezredorvos beteg-bemutatója. Zalathna község intelligenciája a vendégek tiszteletére, a gyűlés végezte után, társas ebédet rendez.

— **Adókiivetés.** A Nagy-Enyed és vidéki III. oszt. kereseti adókiivető-bizottság Török Dániel elnöklefe alatt már napokkal ezelőtt működését a városház nagytermében megkezdte, hol is a kiivetés képviselőjében Szakas Gyula pénzügyi fogalmazó az előadó. A Nagy-Enyed városi adózik tárgyalásai e hó 3-8-ig tartanak.

— **Mulatság.** Az eddig nyári táncvigalmak között, melyek mind fényesen sikerültek, bizonyára a legsikerültebb lesz a holnapimelyet a helybeli kereskedő-íjűség rendez. Mint hallatszik, a nagyenyedi és vidéki közönség javarészenek lesz holnap találkozóhelye a setatéri fedett táncz helyiség, melyet ez alkalomra a rendező bizottság — élén a jó ízléséről ismeretes elnökkel, ifj. Czirner Józseffel — fényesen felszített. Ezen kívül is mindent elkövet az ügybuzgó rendező bizottság, hogy a közönség jól mulasson. Ilyen körülmények között valóban fölösleges e mulatságot bővebben ajánlanunk.

— **A községi és körjegyzők nyugdíj-intézete tagjainak közgyűlése.** A községi és körjegyzők részére, hosszabb előkészület után, a törvény által előírt nyugdíj-intézet létre jött; a nyugdíjszabályzat 5. §. értelmében folyó hó 2-án tartotta meg közgyűlését Csató János kir. tanácsos, alispán elnöklefe alatt avégből, hogy a nyugdíj-alap-választmányba 6 tagot válasszon. Megjelentek: Tanczos János, Angyel József, Monostori Károly, Kurta Károly, Muntean Simon, Gulácsi József, Deán Valér, Muntyan Dániel, Barb János, Fülöp Gábor, Hetze-gan Bazil, Kádár György, Sükösd Gerő, Daramus Miklós, Tüzes Salamon, Csoma Ferencz, Solymosi Bálint, Baranyai István, Buda György, Márk Béla, Pásztóhy Ödön, Ágoston Géza, Soos N. Ferencz körjegyzők, kik elnöklő alispán felhívására a nyugdíj-választmányba maguk közül Tanczos Jánost, Angyel Józsefet, Monostori Károlyt, Hecze-gán Bazilt, Kurta Károlyt és Deán Valért választották meg. A választás után Török Bertalan m. főjegyző tájékoztatót adott a nyugdíj-alap állásáról, mely szerint annak jelenleg 50 tagja és 21920 frt 56 kr vagyona van. Kellemtelenül hatott a megjelent tagokra azon értesítés, hogy számosan nem fizettek be nyugdíj-illetményeiket, úgy, hogy a hátralék 4265 frt 26 krt tesz, minek felhajtása iránt az alispán a legerélyesebben végrehajtást fog elrendelni. A gyűlés után a nyugdíj-alap választmány tartott gyűlést, mely Monostori Károlyt jegyzőnek választotta, s azután tárgyalás alá vette Baranyai István borbándi körjegyző nyugdíj

iránti kérését, mely kellőleg igazolva lévén, nyugdíjazása kimondatott. r. t.

— **Uj könyvek.** Lapunk munkatársa Szabó Jenő, a jó nevű poéta, sajtó alá rendezte költeményeinek második kötetét. A könyv ősszel fog megjelenni. Ugyanő most fejezte be „A kathedrai előadás művésze” cz. nagyszabású tanulmányát, mely — ismerve szerzőjének e téren szerzett gazdag tapasztalatait — bizonyára hűzopotló munka lesz a gyakorlati theologia szakirodalmában. Mindkét könyvre előre felhívjuk az olvasó közönség, valamint a szakkörök érdeklődését.

— **Lopás.** Lapunk 52. számában már említettük, hogy Goldberger Sámuel kereskedő szolgálatában álló fiatal suhanczok mintegy 100 frt értékű üzleti czikkeket loptak el és azokat Lázár Imre és Ognáll Pável kereszmárosoknál értékesítették. Most pedig arról értesülünk, hogy a lopott holmikat nem maga Lázár Imre vásárolta meg, hanem az ő háztartásában lévő gazdasszonya vásárolta meg, kinek nevet azonban eddig nem sikerült megtudni.

— **A Romániába utazóknak** tudomásul hozzuk a m. kir. belügyminiszternek 43.835. szám alatt kelt következő körrendeletét: Krassó-Szörényvármegye alispánja arról tett hozzám jelentést, hogy sok esetben oly egyének jönnek a határra, kik illetőségi hatóságaik által kiállított bizonyítványokkal akarnak Romániába átjutni, melyekben az igazoltatik, hogy az illetők már benyújtottak folyamodványaikat külföldi utlevél elnyerése végett, de ügyeik sürgősége folytán nem várhatják be az utlevél megérkezését. Tekintve, hogy ily egyének szabályszerű uti igazolvány hiányában a határszéli közegek által át nem bocsáthatók, így hiába teszik meg odáig az utat s okoznak maguknak költséget, felhívom a törvényhatóságot, hogy intézkedjék, miszerint hasonló hátrányok elkerülése végett ily bizonyítványok a felek részére egyáltalán ki ne állíttassanak. Budapesten, 1896. évi június hó 23-án. Perczel, s. k.

— **Figyelmeztetés.** A m. kir. erdőőri szakiskolákba való felvétel tárgyában a földművelésügyi m. kir. miniszter ur által folyó évi 46206. sz. alatt kiadott hirdetménye rövid kivonatát az érdekelteknek tudomás vétel végett közöljük: A királyhalmi, vadászerdei, lipótújvári és görgényzentimrei m. kir. erdőőri szakiskolákba — melyeknek tanfolyama két évre terjed — a folyó évi október havában kezdődő tanfolyamra részint állami, részint saját költségen több tanuló fog felvétetni. A felvétetni kívánók igazolni tartoznak, hogy a 17 éves kort elérték, de a 35 évet még meg nem haladták. Ép, erőteljes testalkattal kell bírniok, melyről tiszti orvosi bizonyítvány mutatandó fel. Elemi iskolai végzettséggel kell bírniok. A teljesen felszerelt okmányokat az illetékes hatóság útján a földművelésügyi miniszteriumba e hó végéig kell benyújtaniok a pályázóknak.

— **A bjegunik.** A Szibirszkij Vjeszt-nik igen érdekes részleteket közöl a bjegunik, vagy szaladók új szektájáról, mely a tomszki kormányzóságban egyre szaporodik. Ezek az emberek azt hirdetik, hogy a földön, de különösen Oroszországban az antikrisztus uralkodik és hogy nem szabad olyan világban élni, a hol mindenki az antikrisztusnak hódol, hanem futni kell ebből a világból és pusztaságokban, hegyek között és erdőségekben kell tartóz-

kodni. A bjegunik a végett, hogy az antikrisztustól megszabaduljanak, az állammal és a társadalommal való minden összekötést megszakítottak, nem fizetnek adót, nem vezettetik be magukat az ujonczlajstromokba és életelvül azt állították fel, hogy azok a kik elég erősek, harcoljanak az ördöggel, a gyengék és félnékek pedig meneküljenek. A bjegunik fő tömege a tomszki, koliván-szki és martinszki tajgákban él; nem érik be a szabad és fesztelen élettel, hanem arra törekcsenek, hogy az antikrisztus birodalmának ártsanak; e végből még erőszakosságoktól sem rettennek vissza s időközönként az antikrisztus híveit erőszakkal hurczolják el sivatagaikba és erdősegeikbe és életmódjukra kényszerítik őket. — Vajjon lesz e foganata?

Meteorologiai jelentés július 1-től jul. 4-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erőssége	Borulat	Csapadék	Hő max. min.	Napi
	7							
1	2	61.3	+23.0	S ₁	2	—	+26.2	+9.8
	9	61.7	+16.4	—	1	—		
	7	60.9	+16.8	—	1 ●	0.2		
2	2	60.6	+21.2	N ₂	9	—	+26.3	+14.0
	9	60.6	+17.7	—	3 ●	13.2		
	7	60.6	+17.2	NW ₂	9 ●	3.5		
3	2	58.7	+24.4	SW ₂	6	—	+25.3	+10.2
	9	60.9	+16.7	SW ₂	1	—		
	7	61.8	+16.2	SW ₂	6	—		
4	2							
	9							

Kilátás: Változó felhőzet, helyi esők.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C°. fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél, E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10 ig. Borulat foka = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég, ▽ = dara.

Irodalom.

Az Ezeréves Magyarország és a millenni-umi kiállítás című nemzeti nagy díszmű a most megjelent 12-ik füzettel befejezést nyert. A 12 füzet a szokásos 16 kép helyett 36 remek képet tartalmaz. Diszkötésben művészi kivitelű és 11 színnyomású bekötési táblával együtt minden könyvkereskedésben és újságelárusító helyen 6 frt 50 krért kapható. Ama számtalan elismerő levél közül, melyek Laurencie Gyula úrhoz, mint e díszmű igazgatójához, a világ minden részéből érkeztek, alábbiakban csak a legmagasabb udvarhoz tartozó tagok, továbbá főméltóságok és miniszterektől, kiknek az ezredéves kiállítás alkalmából egy-egy díszpéldány megküldetett, vett átíratokat közöljük:

Magyar királyi Miniszterelnök. Tekintetes úr! Ó császári és apostoli királyi Felsője a T. Uraságod által bemutatott „Az ezeréves Magyarország és a millenniumi kiállítás” című díszművet köszönettel legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott. Miről Tekintetes Uraságodat ezennel értesítem. Budapesten, 1896. évi május hó 24-én. Bárányffy s. k.

Stefánia özv. trónörökösne Ó cs. és kir.

Fensége főudvarmestere, Stefánia özv. trónörökösé Ő cs. és kir. Fensége — bár előfizetője „Az ezereves Magyarország és millenniumi kiállítás” című diszműnek — a részére beküldött, különösen is bekötött példányt legkegyelmesebb köszönettel elfogadni méltóztatott. Bécs, 1896. május 10-én. Ő cs. és kir. Fensége főudvarmestere: (aláírás).

József főherceg úr Ő cs. és kir. Fensége főudvarmesterei hivatala. Van szerencsém Tekintetes Uraságotat értesíteni, hogy Fenséges Uram a felajánlott érdekes tartalmu diszművet elfogadni és azért szívélyes köszönettel kijelenteni méltóztatott. Budapest, 1896. évi május 9-én. Hivatalos tisztelettel Vecsey Sándor br. s. k., főudvarmester.

Ő cs. és kir. Fensége Frigyes főherceg úr főudvarmesterétől. Tekintetes úr! A m. kir. kormány és az ezvedéves kiállítási igazgatóság meghagyása folytán ide érkezett és kiállítási képekkel ellátott mű diszpéldányát volt szerencsém Ő császári és királyi Fensége Frigyes főherceg úrnak előterjeszteni és meg vagyok bízva, annak szíves átküldéseért Ő Fensége legmelegebb köszönettel kifejezni. Kiváló tisztelettel maradok Uraságotnak. Pozsony, 1896. évi május 17-én. Alázatos szolgálója: Gróf Wolkenstein Oswald s. k., főudvarmester.

Jenő főherceg Ő császári és kir. Fensége kamarái előljárósága. Jenő főherceg úr Ő cs. és kir. Fensége legmelegebb köszönettel fejezi ki a részére beküldött gyönyörű kötetért. Bécs, 1896. május 14. Legmagasabb megbízásból: Henniger s. k., alezredes.

Ő cs. és kir. Fensége József Ágost főherceg úr kamarása. Ő cs. és kir. Fensége József Ágost főherceg úr megbízásával van szerencsém Nagyságotnak Fenséges uram köszönettel az átküldött diszműt átadni. Kiváló tisztelettel Ő cs. és kir. Fensége József Ágost főherceg úr kamara-előljárója: Szurecsányi s. k.

Ő cs. és apostoli kir. Fensége udvarnagya Magyarországon. Van szerencsém a küldött diszműért Nagyságotnak őszinte köszönettel fejezni ki. Fogadja Nagyságot kiváló tisztelettel nyilvánítását. Budapest, 1896. május hó 12. Ő cs. és apostoli kir. Fensége udvarnagya Magyarországon: Apponyi s. k.

Magyar kir. pénzügyminiszter. — Elnöki Osztály. Lukács pénzügyminiszter úr Ő Excelenciájára a kormány és az országos kiállítás megbízásából készített diszműnek részére beküldött példányát megkapta s megbízni méltóztatott, hogy a mű szíves beküldéséért köszönettel tolmácsoljam. Amidőn ezen megbízásnak ezennel megfelelni szerencsém van, vagyok kiváló tisztelettel. Budapest, 1896. május 17-én. Vértsey Ferencz s. k., osztálytanácsos, az elnöki osztály vezetője.

Egy aranyat egy magyar szóért. Arra a pályázatra, melyet Palágyi Menyhért, a Jelenkor cz. heti szemle szerkesztője hirdetett s melynek célja a nyelvünkben elterjedt idegen szokat magyar kifejezésekkel helyettesíteni, 103 pályamű érkezett. A Jelenkor legutóbbi száma közli a részletes bírálati jelentést s számos megdicséret kifejezésen kívül a következő szavakat jutalmazta meg: sablon — kapta. (Ilosvay Kollér Vilmos, Kecskemét); salon — nagyház. (Fülöp Béla, Szécsény); kuplé — sördal. (Déry Gyula, Budapest); bazár — végyott. (Christerphi Ottó, Sopron); panoráma — ezerlátó. (Bényey József, Kolozsvár); jargon — fajszólas. (Dr. Kemény Zoltán, Nagyvárad); burleszk — bohókás. (Garamy Já-

nos, Budapest); szuggerál — átsugall. (Az előbbi); illuzórius — delibabos. (Bényey József, Kolozsvár); triviális — alpári. (Fábr Imre és Fábr István, Temesvár).

A „Jelenkor” új pályázatot nyit a következő idegen szóknak egyenértékű magyar kifejezésekkel való pótlására:

konstatál	plágium	refrén
prejudikál	prognosztikon	poent
precedens	programm	deficit
inczidens	pavillon	konkrét
perhorreskál	profán	totalizátor
szubvenzió	misztikus	tip
intervju	opportunos	dualismus
sztrájk	kombináció	realismus
publiczista	spekuláció	statistika
bojkott	kongresszus	korzó

Minden pályanyertes szó egy arany jutalomban részesül. A pályázatok augusztus 15-keig a Jelenkor szerkesztőségéhez czimezve: Budapest, József-utca 81., küldendők.

Párisi Divat Magyar divatlapok révén ismerni meg a külföldnek s mindenekelőtt a divat fővárosának, Párisnak izlését és a divat terén való alkotásait, mindig nehéznek tetszett a magyar közönség előtt, mivel csakhamar észrevettek, hogy némely lap vagy nem tudja teljes képét adni a párisi divatvilágnak, vagy csak késve hozza a képeket, melyek után a közönség indulhat. Viszont ha a magyar hölgyközönség idegen nyelvű lapot járát, itt azzal a hátránnyal áll szemben, hogy annak egész szelleme nem alkalmazkodik a magyarországi viszonyokhoz. Mindkét hátrány el van azonban hártva, mióta Budapesten megindult a „Párisi divat” cz. hetilap, mely joggal viseli azt a címet is: divat- és családi lap. Főtörekvése az, hogy olvasó közönségét, a hölgyeket, mind a divat vagyis a nagyvilági élet, mind a család vagy háztartás körében utmutatásokkal, lássa el. Hogy a hölgyek a divatban csakugyan a lehető leggyorsabban megismerkedhessenek azzal, a mi Párisban a legújabb, arról a lap úgy gondoskodik, hogy fényképfelvételek után mutatja be azokat a modell ruhákat, melyeket a párisi Felix, Fournery, Worth, Redfern stb. műtermei alkottak meg. A lap párisi levelezője Mme de Broutelles, londoni tudósítója Warren Ashworth Jessie külön a lap számára irt levelekben adják hírül a két nagy világáros divatújodásait. Az ábrák mellett a társadalmi élet, a háztartás, a nagyvilág minden kérdésére vonatkozó cikkek foglalnak helyet, továbbá számos kézimunka-ábra. A szépirodalmi melléklet eddig meg nem jelent új, illusztrált regényeket közöl s ezzel együtt a lap minden száma három nagy ívet tesz ki. Szabásminta-íveire a szabások rajzait a fentemlített nagyvilághírű szabócégek rajzai adják; színes divatképei ezek modelljeit mutatják be. A lap borítékát részben a szerkesztői posta foglalja el, mert a szerkesztőség ennek révén ép úgy, mint a megrendelések, bevásárlások elvégzésével is segítségére van olvasóközönségének, mely a lapban e két év alatt is felismerte már azt a közlönyt, amire a művelt magyar hölgyközönségnek eddig is szüksége volt.

Közgazdaság.

Közgazdasági tudósítás.

Nagy-Enyed és vidéke. (A „Közérdek” er. tudósítása.) Amilyen csekély reményt fűztünk — a tartós tavasi szárazság miatt — az ideai gazdasági évhez, Istennek hála, a június ha-

vában beállott és jótékony hatású esők a növényzetnek fejlődésére igen jó hatással voltak. Mintegy varázsütésre megújult az egész természet, a kellő nedvesség után sovárgó föld mohón fogadta magába a növényzet részére szükségeltető nedvességet, és úgy a kalászos, valamint a kapás növények és gyümölcsstermő fák fejlődése hatalmasan megindult.

Az őszi buza és rozs teljesen elvirágozott, a lankásabb helyeken az ősziak már sárgulni kezdenek. 8—10 nap múlva az aratás szórványosan kezdetét fogja venni. A tavasziak, így a zab, árpa, stb., szintén elvirágoztak, a szemképződés folyamatban van; aratásuk valamivel későbbben lesz, mint a tavaly. A tengeri első kapálása teljesen befejeztetett, a második kapálása (töltögetés) erősen folyik. A kerti vetemények elég jól állanak, a korai fajták kissé megkéstek, hozam tekintetében azonban kielégítő eredménnyel bíznak.

Piaczainkon a zöld paszuly, uborka, fejes saláta és több zöldség-féle állandó keresletnek örvend. A kender és len az idén aprón maradt; utóbbiból közepes termés remélhető csak. A takarmány és cukorrépa egyes helyeken ritkán kelt, különben elég szépen fejlődnek. A burgonya töltögetése befejeztetett, teljes virágzásban van, jó középtermés hozamra van kilátás.

A réti széna (anyaszéna), valamint a mesterséges takarmányok (luczerna, vörös lóhere, baltaczin) első termése kasza alá került. gyűjtése folyamatban van; a szénakészítést a gyakori esőzések nagyban akadályozzák. Takarmánytermésünk gyenge az idén. Így a réti széna kat. holdanként alig adott 8—9 m. mázsát.

Gyümölcs nem sok lesz, különösen szilva van kevés. A szőlők általában jól néznek ki, középtermést ígérnek, a gyomlálás megkezdődött és permetezik.

Miután már nem sok idő választ el az aratástól, a remélhető termésátlagot a következőkben adjuk: Buza (őszi) 6.50 m. m., rozs 7 m. m., árpa 6.50 m. m., zab 6.50—7 m. m., tengeri 7—7.50 m. m., burgonya 30—34 m. m. kat. holdanként.

A gyenge takarmánytermést részben pótolni fogja sarjatermésünk, amelyre az idén van kilátás.

1896. július 1.

Sz. V.

A cs. és kir. adriai biztosító társulat május 30-án tartotta Triesztben rendes közgyűlését. Az 57-ik üzletévre (1895.) vonatkozó üzleti jelentésben következő jelentékenyebb adatok foglaltatnak: Életosztály. Az említett évben elfogadott biztosítások 12.489,729 frt tőke és 33.317 frt járadékösszegre rugnak. A biztosítási állomány 1895. év végével kerek 80 millió forint tőke és 215.428 frt járadékösszeget tüntet ki. A díjbevétel 3.323,880 frtra rugott. Halál- és életbiztosítások után 1.621,276 forint fizetett ki és ezenkívül függő károk részére 249.800 frt helyezetteti tartalékba. A díjtartalék 19.116,992 frtot tesz, a viszontbiztosítások levonása után pedig tisztán 17.737,264 frtot. Az elemi biztosítási ágakban (tűz és szállítmány) a díjbevétel 7.259,822 frtot tett, a visszbiztosítások 3.376,720 forintot vettek igénybe és károkként a visszbiztosításokat illető részek levonása után 2.342,871 frtot fizettek ki. A háztartalék fejében tisztán 350,240 frtot fizet-

tek ki. A háztartalek tisztán 350,240 frtot tesz. A fekvőségek könyv szerinti értékének leírására 100,000 frtot fordítottak. Az életbiztosítási osztály külön nyereménytartalékához 100,000 frtot csatoltak és osztalék fejében részvényenkint 70 frtot fizetnek ki. A tartalékok immár 22.864,729 frtra rugnak, melyből esik: 19.728,746 frt díjtartalékra (tisztán tudniillik a viszontbiztosítási részek levonása után) 2.622,102 frt a nyereménytartalékra és 513,881 frt arfolyamtartalékra.

Piaczi árak.

Nagy-Benyed, 1896. július 2.

Buza legjobb	100 kilogramm	7-50
" közepszerű	"	7-
Kétszeres legjobb	"	7-
" közepszerű	"	6-50
Rozs legjobb	"	5-50
" közepszerű	"	5-
Zab legjobb	100 kilogramm	5-50
" közepszerű	"	5-50
Kukorleza (tengeri)	"	5-
Burgonya	"	2-
Széna legjobb	egy szekér	5-50-5-50
Szalma legjobb	"	2-
Bikkfa 1 köbm. keresztirányban nélkül, 1 m. hosszú		3-50
Cserfa 1	"	3-20
Tűgyfa 1	"	3-50
Faszén kemény	egy hektoliter	1-70
Marhahús	1 kilogramm	-36
Sertéshús	"	-44
Szalonna	"	64-76
Disznósír	"	-90
Vöröshagyma	"	-10
Fokhagyma	"	-10

Csarnok.

Egészségügy a kiállításon.

Az 1885-iki országos kiállítás alkalmával tartott első orvosi kongresszuson Markovszky Lajos és Fodor József pënditették meg azt az eszmét, hogy Magyarország közegészségügyének fejlesztésére első sorban az szükséges, hogy a közegészségügyi ismereteket terjesszék, a társadalomban a közegészségügy iránti érdeket fölébresszék. Ők javasolták az Országos Közegészségi Egyesület megalakítását, ők buzgókodtak a megteremtésén. Így olvassuk ezt abban a csinos kis füzetkékben, melyet az egyesület megbízásából Csapodi István főtitkár irt s az egészségügyi pavillonban ingyen kaphatni.

Ez a tiszteletteljes egyesület egyfelől az egyetemi közegészségügyi intézettel, másfelől a budapesti királyi Orvosegyesülettel karöltve hintette el a magot, melyből a magyar közegészségügy sarjadt. Sokat kellett panaszkodni, buzditani, agitálni, sokat kellett írni és beszélni, míg eredményre lehetett hivatkozni. Az a kilencz diszes kötet, mely az egészségügyi pavillonban ez egyesület tudós boglyával diszitett polczra van kitéve, foglalja magában az ebben az irányban kifejtett tevékenységet. De ha kellett is panasz és buzditás és agitálás bőségesen, el kell ismerni, s az ezredévi kiállítás egészségügyi kiállítása eléggé bizonyítja, hogy van immár magyar közegészségügy, sőt derekasan fejlődik az ország és nemzet javára.

Az egészségügy követeléseit ma már oly sokféle tárgy számba kell venni, hogy kiállított tárgyait nem lehetett egy helyre összehalmozni, egységesen elhelyezni; innen is, onnan is, a kiállítás más-más helyéről, más-más épületéből kell összeszednünk, a miről szólni akarunk.

Nézzünk be először is a székes főváros pavillonjába. A még nemrégiben a legegészségtelenebb városok egyikének hírében állott s például a szegények lakástügye dolgá-

ban még mostanság is elmaradt Budapest óriási költségeket fordított arra, hogy a nagyvárosi társadalom egészségügyi követelményeit teljesítse, s ha a közművek végrehajtásában nem is volt mindenben szerencsés, újabb közegészségügyi alkotásain általában meglátszik a kellő szakértelem. A kiállítást látogató közönség szeme elé meg olyan csinos és tanulságos formában vannak állítva, hogy megismerésük is a legérdeesebbek közé tartozik. Ott van a balparti városrészek nagyszabású új csatornázása, mely az ezredév alkalmával főréseiben elkészült. Mintája szemlélteti a gyűjtő csatornának a Dunával való összekapcsolását. Plasztikai minták mutatják be a középponti vásárcsarnokot, a fertőző betegek Szent László-kórházát, a fertőtlenítő-intézetet, a tervezett budai kövágóhidat. Nagy számmal vannak elkészítve az egyes utcák átmenetesei, melyek a burkolást, a csatornázás menetét s a különféle vezetéseket tüntetik föl. Az árvaházak és kisdodovók berendezése is kellően be van mutatva. valamint a tűzoltóság mentőkészülékei. Igen gazdag a fővárosi statisztikai hivatal kiállítása; kiadványok és táblázatok sokasága tölti meg a szekrényeket, lepi el a falakat. A táblázatok közül különösen érdekes a székesfőváros gyarapodásának diágramja, mely a többi európai nagy városokkal hasonlítja össze Budapestet. A kis Magyarország fővárosának gyarapodása olyan arányú, hogy csupán Berlin jár előtte, a nagy és népes Németország ifjú fővárosa.

Mivel már statisztikáról szoltunk, meg kell emlékeznünk az országos statisztikai hivatalnak a közművelődési csarnokban kiállított kiadványairól. Az ország egészségügyi és egyéb viszonyait föltüntető pompás térképeket ingyen kaphatják meg az érdeklődők. Legérdekesebb az a királyunknak is föltüntetéskép, mely a magyar nyelv terjeszkedését ábrázolja, az ország közepéről kiinduló élénk, vörös színezésével.

Külön pavillon mutatja be Magyarország fürdőgyűjtését és ásványvizeit. A legismertebb vizek üvegei és a hirdetéseikről megtestesített ismert alakok fogadnak, a mohai, az Ágnes, a Schönborn uradalmak (polenoi, szolyvai, luhi Erzsébet viz) medvéje, a luhi viz Margitja. Aztán ott van sok-sok egyéb vízünk, a borszéki és egyéb erdélyi vizek, továbbá a tarcsai, a véglesi Vera, a Szalvator, a szántói, a balatonfüredi, parádi, lipiki és csizi stb. Először szerepel hivatalosan egy igen fontos magyar gyógyító víz, a parádi arzénos vasas víz, mely a vértelen nők gyógyítására olyan fontos külföldi vizeket, a levikóit és ronczonóit van hivatva pótolni. Aztán ott vannak a kincs számba menő budai keserűvizek, melyekhez újabban a szegedi keserűviz szegődött társul. Meg kell azonban rónunk azt az izléstelenséget, hogy az egyik forrástulajdonos a Hunyady és Rákóczy-családok Árpádjai, Istvánjai, Miklósaiban teremtett új magyar hősokeket s megfelelő vasgyűrűket rajzoltat üvegeire. Forrástermekül fürdő-lápot, iszapot, sőt állítottak ki illett fürdőink. A látogatóra nézve mindenestre legvonzóbbak a körképek, melyek igen sikerülten tüntetik föl Marillát, Herkules-fürdőt, Korintyciát, Rajecot, Bártfát, Borszéket, Tátrafüredet, Csorbát. Érdekes a forgó diorama is, mely több hazai fürdő képeit szemlélteti. A nagyvárosi Szent-László fürdő a híres tündérrózsát mutatja be a rajta élő csigákkal. Bemutatkoznak képeken Siófok és Balatonfüred, Trencsén-Teplic, a budapesti fürdők.

Tulajdonképpen egészségügyi pavillonnak az 1885-iki kiállítás műcsarnokát tették meg. Itt a közegészségügy és magánegészségügy sokféle tárgya van fölhalmozva. A kórházi osztályban érdekes a beszterczebányai új kórház gipszmintája, ott vannak a fővárosi szanatóriumok mintái, az országos örültek házai, vidéki kórházak ábrázolatai, városok vízvezetékének és szabályozásának képei, többek közt Temesváré, Pozsonyé, Beszterczebányáé. Kórházi felszerelések járulnak még ehhez, továbbá műszereink kiállítása, köztök az a mintaszerű operáló szoba, melyet az elnökség megbízásából a Fischer Péter cég szerelt föl a mai sebeszet követelményei szerint, a Schottola-czég pedig a sebeszeti kötelekeket szemlélteti nagy viaszalakokon. Igen gazdag a gyógyszerészek és fogorvosok kiállítása. A csarnok legkiválóbb tárgyai a pécsi Zsolnay-czég pompás majolikájából készített falburkolatok, fürdők, klozetek. Az iskolai egészségügy tárgyai közt vannak a Feivel-féle iskolapadok, a Knuth-czég iskolai fürdője, mely víz hullajtók sorával iparkodik megoldani a mai iskolák berendezésének ez újabb kérdését. A vöröskereszt-egyesület gyűjteményes kiállításából kiemeljük a betegszállító alkalmatosságok mintáit. A mentők érdekes táblázatban mutatják be kilencz évi működésüket, mely idő alatt mintegy 63.000 esetben adták meg az első segítséget. Különbön a mentőknek külön házuk is van, melyben a kiállítás területén tartanak őrseget. A fővárosi rendőrség a kórházának és kaszárnyájának mintáját állította ki. Új iparág a tőzegliszt-készítés, mely mint czélszerű fertőtlenítő szer a vízvezeték nélkül szükölködő helyek számára klozetek szagtalanítására igen alkalmas. Tudományos jelentőségűek az egyetemi közegészségügyi intézet kiállítása, Morelli dr. nak a gyomor belsejéről vett képei, Mergl dr. pozsonyi orvos mikrográfiai, Tomka dr. fülkészítményei, a kir. orvosegyesület és az országos közegészségi egyesület könyvei. A Higienia-társulat pezsgőviz készítéséhez való készülékeket állított ki. Az előcsarnokban szellőztető készülékeket látni és a falak nedvességének elhárítására való lemezeket.

A gyermek-pavillonban együtt látni mindent, a mi a csecsemő ápolásához, a gyermek neveléséhez tartozik. Éppen azért itt is sok egészségügyi tárgy van. Az idétlen szülöttek melegítő szekrénye az első készülék, mely a gyermek életben tartásához kellhet. A csecsemő gyarapodásának ellenőrzésére czélszerű mérőgépek vannak. Megkönnyítik a csecsemővel bánást öltöztető asztalkák. Az oltóanyag-termelő intézetek a himlőoltás műveletét, eszközeit, eredményeit mutatják be; a nagy közönségre nézve talán legérdekesebb az a borju-modell, mely a himlőtermelést szemlélteti. A szerencsétlen gümőkóros gyermeket csontgyuladását gyógyítják Dollinger professzor készülékei, a sántaság és ferdeség eseteit a Fischer-czég Hessing-készülékei. A tanuló gyermekek helyes üléshez szoktatják azokat a kis íróasztalok, a milyenek minden családban kellene lenni, mert rendszeren bizony nem igen nézik, hogyan ül a gyermek, midőn otthon végzi iskolai föadatait. Oly általánosak ma már a gyermek-kocsik, melyekből kivált Gröber állított ki mindenfélet, hogy annál visszásabbnak tűnik föl az az újra lábra kapó szokás, hogy diszes formában kísért újra az egészségügy részéről elítelt bölcső. Az épület elkerített udvarát játszó és tornászó szerek lepik.

A közoktatásügyi csarnok roppant gazdag kiállításában is sok minden magára vonja az egészségügyi dolgokat kereső látogató figyelmét. Így mindjárt az elemi iskolák csoportjában dicsérettel kell kiemelniük Piller József tiszaujlaki igazgató-tanító ivókészülékét. A ragadós bajok olyan könnyen átragadnak a közös ivóedény útján a beteg gyerekekről az egészségesekre, hogy czelszerű volna, ha az iskolákban elterjedne ez az okosan kiesztelt ivókészülék, mely nem csak szűrt vizet ad, hanem mindegyik gyermeknek a saját bádopoharában adja. Az egyetemek kiállításában érdekesek Fodor professzor levegő- és bakteriumvizsgáló készülékei. Hőgyes professzor a vesztesség elleni oltás műveletét, eszközeit és eredményeit állította ki, Bókay János professzor a gyermekkorház, Bókay Árpád professzor az egyetemi gyógyszerintézet működéséről számolt be. Czapodi professzor az egyetem orvosnövevényeinek szemét vizsgálta s táblázatán szemlelteti a látásuk hibáit. Laufener professzor az elmebajosok bajaira vonatkozó készítményeket állított ki. Schwimmer professzor egy új metódus szerint készített modellokon mutatja be a bőrbajok hű képét, Lechner kolozsvári professzor fontos koponyamérő eszközt állított ki. A többi egyetemi intézet ugyancsak gazdag kiállítása inkább az oktatásügybe vag.

A középiskolák egészségügyének kiállítását a torna-csarnokban helyezték el. Itt látni Juba dr. táblázatán a középiskolai tanulók látásának vizsgálatát, Schuschy dr.-én a tanulók idegességének, Szenes dr.-én a tanulók hallóképességének adatait. A torna-tanítók is állítottak ki a tanulóknak vonatkozó egészségügyi dolgokat és szobai tornázásra való eszközöket. Az iskolai játékoknak is ki vannak állítva a játékszereik.

Ismertetésük, természetesen, nem teljes, de nem is lehet, katalógus híján. Azonban ismertetésünk teljességéhez való annak megemlése, hogy a pompásan sikerült torna-versenyek is az egészségügyi kiállításhoz tartoznak; ifjúságunk állította ki testi erejét és ügyességét.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadók: Cirner és Lingner.

Cirner és Lingner könyvnyomdája, Nagy-Enyeden.

Nyílt tér.

(E rovatban közlötékért nem vállal felelősséget a szerk.)

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott ezennel köteleességemnek tartom a Nemzeti balesetbiztosító részvénytársaságnak köszönetemet ez úton kifejezni, hogy a folyó évi május 16-án ért balesetéből kifolyólag oly gyorsan és méltányosan kártérített.

Kelt Nagy Enyeden, 1896. június 29-én.

Buda Ede,
kórjegyző.

1268—896. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság által a kir. kincstárnak Jenny Dénes elleni végrehajtási ügyében végrehajtható kérelmére a végrehajtási árverés 72 frt 37¹/₂ kr tőke, ennek esedékes 6% kamatai, 6 frt 65 kr végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 6 frt 65 kr és a még felmerülő, valamint jelenlegi költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Jenny Dénesnek az asszonynepi 87. rz. tkjben A + 1., 3—5., 7—20. arsz. a jutalékával együtt a vht. 156. § értelmében az egész telekkönyvi ingatlanokra 707 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltett.

Az árverés 1896. évi július hó 22-ik napján d. e. 9 órákor Asszonynepe községben fog megtartani. Árverezni szándékozik, végrehajtható kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni.

Vevő köteles a vételart az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben, 15, 30, 60 nap alatt, minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamattal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál és Asszonynepe község elöljáróságánál tekinthetők meg. A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság. Nagyenyeden, 1896. január 29-én.

Csernátóni Vajda Péter,
kir. járásbíró.

755 1—1

Alsófehérvármegye közig. erd. bizott. elnökétől.

Sz. 305—866. k. e. b.

Pályázati hirdetmény.

Az Alsófehérvármegye területén szervezett kerületi erdőőri állomások közül a **zalathnai** elhalálozás folytán megürülvén, ezen 200 frt fizetés és 80 frt lóirtási általánnyal javadalmazott erdőőri állás betöltésére pályázat hirdettetik.

Felhívtnak pályázni kívánók, hogy az erdőőri szakvizsga letételét igazoló bizonyítvánnyal, életkoruk, egészséges testalkatuk, eddigi alkalmazásuk és jelenlegi szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat **f. évi augusztus hó 10-ig** hozzám nyújtsák be.

Az erdőőri terület terjedelme és szolgálati teendőkről felvilágosítást nyerhetnek a nagyenyedi és gyulafehérvári járási főerdészeknél, a főszolgabírák és polgármestereknél.

Ha szakvizsgát tett pályázók nem léteben ideiglenesen nem szakvizsgázott egyént kellene kinevezni, a fizetéséből 10% a vizsga letételéig levonásba fog hozatni.

Nagy-Enyeden, 1896. július hó 1-én.

Csató János,

kir. tan. alispán,
mint a közig. erd. bizott. elnöke.

754 1—2

Üzlet-eladás!

Gyulafehérvárt a főtér **legélénkebb** helyén egy jó forgalmu, 40 év óta fennálló

fűszer-, vas- és nürnbergi-áru üzlet

haláleset miatt **jutányos** feltételek mellett szabad kézből **azonnal eladó.** Eladásra kerül továbbá egy főtéri és egy tövisutcai ház.

Bővebb felvilágosításokat szóval vagy levélileg ad dr. **Mayer Ödön** ügyvéd Gyulafehérvárt. 745 3—3

40000 korona

alaptőke.

A marosujvári

Takarékpénztár Részvénytársaság

40000 korona

alaptőke.

Marosujvart, Király-utca 21. szám (Szentpétery-ház)

alatti üzlethelyiségében **kedden és pénteken d. e. 11—1 óráig** elfogad **betéteket betéti könyvecskék ellenében 5¹/₂%-al; a 10% tőkeamat-adót az intézet fizeti.**

Kölesönöket ad: **jelzálogra, kezességre, váltókra, értékpapirookra** mérsékelt kamattal mellett.

Maros-Ujvart, 1896. június hó.

750 3—10

40000 korona

alaptőke.

Az igazgatóság.

40000 korona

alaptőke.



A zalathnai kénkovand ipar r. t.

Brassói kén-sav- és műtrágyagyára

ajánl: mindennemű száraz és könnyen szórható **szuper-foszfátot, répa-, szőlő- és árpátrágyát, Thomas-salaklisztet, chilisalétromot, kén-savas ammoniakot** és minden egyéb **műtrágyát** szavatolt tartalommal.

Felvilágosításokkal és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál

a gyárvezetőség Brassón, valamint

a központi iroda

BUDAPEST, IV., Bécsi-utca 5. szám.

720 7—10

542-896 bvrh. sz.

Árverési hirdmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbírósa 3729-1896 számú végzése által abrudbányai dr. Pop Lőrincz ügyvéd által képviselt Auraria takarékpénztár javára Mogos valea bárnai Barbu Prekup ellen 113 frt tőke, ennek 1895. évi július hó 11. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 44 frt 05 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 896. sz. foglalás és 380 frtra becsült, a foglalási jegyzőkönyv 1, 2, 3. és 4. tetele alatt 2 ökör, 2 tulok, 40 juh és 2 tehénből (borjuval) álló ingóságok nyilvános árverés útján eladottnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbírósa idézett sz. kiküldetést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis alperce lakásán Mogos valea bárnin leendő eszközlésére 1896. évi július hó 17-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsaron alul is eladottnak fognak.

Az elarverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívottnak mindazok, kik az elarverezendő ingóságok vételárától a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött k vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik. Kelt Abrudbányán, 1896. június 26-ik napján.

Szabó Lajos, kir. bírósági végrehajtó.

752 1-1

211-1896. szám

Árverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. törvényszék 1896. évi 14636 számú végzése következtében dr. Hollaender Gusztav ügyvéd által képviselt Moskovits S. czég javára harri Szalai Pál ellen 429 frt 16 kr s jar. erejéig 1896. évi február hó 20-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1600 frtra becsült egy 6 ló erejű eszplőgép és egy 6 lóerejű mozdonygéptől álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. járásbírósa 540-1896. sz. végzése folytán 429 frt 16 kr tőkekövetelés, ennek 1895. évi decz. hó 1-ő napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 37 frt 93 krban bíróság mar megállapított költségek erejéig Harri községben végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközlésére 1896. évi július hó 15-ik napjának delelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsaron alul is el fognak adatni.

Kelt Maros-Ujvárt, 1896. évi június hó 16. napján. Dergán János, kir. bírósági végrehajtó.

753 1-1

FONTOS

minden háztartásban az

„ACETINE“

10-szeres boreczet-kivonat!

Ezen boreczet-kivonat minden fűszerkereskedésben kapható s kilencszeres tiszta vízzel való hígítás után 10 deka boreczet-kivonat 1 liter kitűnő, jóízű boreczetet ad.

Csekély 12 krajczárért érdemesnek mutatkozik, hogy minden házi-asszony kísérletet tegyen e kivonattal.

746 2-5

Iroda: Főtér 38. sz.

Cirner és Lingner

Telefon: 5. és 6. szám.

NAGY-ENYEDEN.

A legelőnyösebb forrás nyomtatványok beszerzésére.

Gazdag és modern felszerelése folytán azon kellemes helyzetben van, hogy ugy gyorsaság és olcsóság, mint izléses kivitel tekintetében bármely hasonnemű vállalattal képes versenyezni.

Vidéki megrendelések azonnal teljesítetnek.

A nyomda öt gyorsajtóval dolgozik s tömöntödével is el van látva.

Hirdetések eszközlésére legalkalmasabb a czég kiadásában megjelenő

„KÖZÉRDEK“,

a megye egyetlen politikai lapja, mely egyike a legelterjedtebb vidéki lapoknak.

744 1-1

Részletes számadási jelentések és kimutatások az amini kertleli ügynökségnél kaphatók, ahol bármily felvilágosítások is a legnagyobb készségi adatként, és élet-, tűz- és szállítványbiztosítások az „Adriaai biztosító társulat“, „Vegbiztosítások a „Déli jég- és viszontbiztosító társaság“ és baleset elleni biztosítások a „Nemzetközi baleset ellen biztosító rész-vénytársaság“ számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

Kertleli ügynökség Nagy-Enyeden: HARMATH MIKLÓS kereskedő.

Az igazgatóság: Glanztóteni Dr. Albert Ágost, Nennann Henrik, Ralli Pál, Rehnelt O. Sámuel II. Szemvizsgálók: Afenduli György, Pofai Albert Emil, Petzi József. Baró Podmanilky Erőgyes, intéző. Erőgyesi Miklós, bíró.

Table with columns for VAGYON (Assets) and FEHER (White) categories, listing various items and their values in forint and kr.

CS. KIR. SZAB. ADRIAAI BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

(Rinnione Adriatica di Sicurtà) alakult 1838-ban.

V a g y o n - k i r a s s a t s.

Élethitostó osztály. (A) Mér eg-számú 195. december 31-én. (B) Főnyrtég (Élelmi és szállítványi biztosító osztály)